

FinTech na Slovensku v roku 2020 má budúcnosť

Aby sme pochopili situáciu, v akej sa na Slovensku nachádzajú firmy, ktorých predmetom podnikania sú digitálne finančné technológie, musíme sa vrátiť do blízkej minulosti. Spoločnosti zaoberajúce sa finančnými technológiami vznikali na Slovensku už oveľa skôr, ako sa začala používať obľúbená skratka FinTech, ale trh sa vyvíjal viac-menej neregulovane. Všetko rozhybala až legislatívna iniciatíva Európskej únie spojená so známou smernicou PSD2.

Práve táto iniciatíva zastihla finančný trh a regulátorov na Slovensku v podstate nepripravených a pomerne dlhé obdobie bola brzdom pre toto perspektívne odvetvie. Rozvoj FinTechu na Slovensku nespomaľovala len nepripravenosť zúčastnených strán na legislatívne zmeny, ale aj, na prvý pohľad, malý spotrebiteľský trh a logická neochota bánk vzdať sa svojich dominantných činností.

Svitlo na lepšie časy ale...

Až v posledných dvoch rokoch sa situácia začala výrazne meniť. Vznikla Slovenská FinTech asociácia, na MFSR začala intenzívne pracovať skupina profesionálov pod názvom Centrum pre finančné inovácie, ktorí zároveň poverili spoločnosť EY vypracovaním dokumentu o stave FinTech ekosystému na Slovensku. Národná banka Slovenska spustila projekt na zvýšenie odborného povedomia uchádzačov o licenciu – Inovačný hub a začiatkom roku 2020 zaradila rozvoj digitálnych finančných technológií medzi svoje priority. Slovenská FinTech asociácia sa súbežne stala jedným zo zakladajúcich členov Europe Digital Finance Association EDFA a sama sa zapája do legislatívneho procesu týkajúceho sa digitálnych technológií už od jeho zrodu.

Dobre pripravené základy na komunikáciu všetkých dotknutých strán v prospech rozvoja FinTechu na Slovensku prerušila pandémia koronavírusu COVID-19. Ale to nebola jediná udalosť na Slovensku, ktorá ovplyvňuje FinTech. Druhou udalosťou boli parlamentné voľby. Konali sa na začiatku pandémie a nová garnitúra vôbec nemala čas zorientovať sa v problematike a celkom logicky sústreďuje svoju pozornosť viac na riešenie krízovej situácie.

Problémov je viac

Je to samozrejme veľmi nepríjemné, nakoľko pomerne nízky počet licencií oprávňujúcich na podnikanie v otvorenom bankovníctve, udelených Národnou bankou Slovenska, má určite svoje objektívne aj subjektívne príčiny a ich postupné riešenie bolo na dosah ruky.

Dobre pripravené základy na komunikáciu všetkých dotknutých strán v prospech rozvoja FinTechu na Slovensku prerušila pandémia koronavírusu COVID-19.

Aj keď sa otvorené bankovníctvo vyvíja dynamicky, stále má veľa medzier, vyžaduje si komplexný prístup zo všetkých strán. Otvorené bankovníctvo je príležitosťou na implementáciu digitálnych finančných technológií, ale jednoducho povedané, aj nedostatočné vzdelanie úradníka alebo obyčajný preklad z alebo do cudzieho jazyka môže viesť k zlyhaniu fenoménu otvoreného bankovníctva. Procesy žiadostí o licencie musia byť výrazne zjednodušené a zamerané na vedomú interakciu so žiadateľom o licenciu. Nie je miesto na rozsiahle formuláre a polička so skrytým obsahom. Úlohou regulátora je vysvetliť procesy, neskrývať

informácie. Pre žiadateľa je dôležité, aby ho informovali o pravidlách prístupu do nového prostredia a nenechávali konať len advokátske kancelárie. Iba zmena tohto prístupu a optimalizácia vzťahu medzi regulátorom a žiadateľom o licenciu budú viesť k zrýchleniu procesu udeľovania licencií, k rozvoju digitálnych finančných, a nielen finančných, technológií a k zvýšeniu počtu domácich aj zahraničných FinTech spoločností podnikajúcich na Slovensku.

Problémom bola a stále je aj smernica PSD2. Smernica je stále vo fáze prispôsobovania a riešenia problémov s dodržiavaním predpisov a výrazne tak prispieva k predĺžovaniu procesov.

Významnú úlohu bude hrať blockchain

Ďalšou, veľmi aktuálnou otázkou na Slovensku – ktorá samozrejme súvisí s už uvedeným – je pomalé zavádzanie technológie blockchainu. Musíme pracovať na implementácii a následnom šírení technológie blockchainu v administratívnej a rôznych odvetviach hospodárstva. Papierové procesy z našej analogovej minulosti,

a to nielen na Slovensku, zúfalo potrebujú modernizáciu. Blockchain hrá dôležitú úlohu pri tomto prechode a pri zavádzaní nových digitalizovaných riešení.

Zatiaľ čo sa blockchain aplikuje vo viacerých odvetviach, od výroby cez zdravotníctvo až po nehnuteľnosti alebo vládne aplikácie; jedným z hlavných odvetví, ktoré ťažia z tejto technológie, je obchodné financovanie. Keď vezmeme do úvahy, že financovanie obchodu je všeobecne považované za palivo pre globálny obchod, nie je ťažké zistiť, prečo tento trh dominuje v mnohých diskusiách o príležitostiach technológie blockchainu. Som presvedčený, že tento rok bude mať zásadný význam pre odvetvie financovania obchodu a technológie blockchainu. Mnoho projektov prebiehajúcich vo svete, na rozdiel od Slovenska, sa zameriava na výrobu a rozvíjajú sa nové strategické partnerstvá a inovácie.

Pri technológii blockchainu nemôžem nespomenúť jej aplikáciu vo forme rovnomerných kryptomien. Kryptomeny získavajú nielen na popularite, ale dozrievajú aj pre svoju dôležitú úlohu na globálnom finančnom trhu. Z tohto dôvodu by sa slovenský zákonodarca mal usilovať o komplexnú reguláciu štatútu kryptomien a technológie blockchainu, aby sa na jednej strane chránili záujmy spotrebiteľov a na druhej strane sa konečne vytvoril vhodný základ na rozvoj inováčných projektov založených na uvedených technológiách. Vzhľadom na globálny prístup na internete a možnosť nadnárodného poskytovania finančných služieb na diaľku však nie je možné blokovat využívanie moderných technológií založených na blockchaine. Zákonodarca musí preto odpovedať na otázku, či vzhľadom na uvedené argumenty, komplexná regulácia stavu kryptomeny a technológie blockchainu nezabezpečia spotrebiteľom väčšiu ochranu ako súčasná stratégia založená na pasivite, či priam demonizovaní. Nemôžeme identifikovať kryptomeny s nástrojom pre zločincov, ale zároveň všetky subjekty pôsobiace v tomto procese musia prijať a dôsledne dodržiavať všetky postupy, najmä čo sa týka oblastí identifikácie zákazníkov, boja proti praniu špinavých peňazí a financovania terorizmu.

Pandémia vývoj neohrozí

Rozvoj digitálnych technológií na Slovensku môže, samozrejme, významne ovplyvniť pandémia. V niektorých segmentoch môže spôsobiť výrazný nárast – a už ho spôsobuje, iné to budú mať ťažšie. S dobrým plánovaním a kvôli vysokej flexibilita zabudovanej do DNA tejto časti finančného trhu, však, podľa môjho názoru, sektor FinTech počas epidémie významne neutrpí, pretože väčšina subjektov už má decentralizovaný model práce a zamestnanci sú často rozptýlení po celom svete. Veľa sa hovorí aj o problémoch s financovaním. Súčasná technologická trendy stimulovali rozvoj investičných skupín investujúcich do FinTechov. Ťažili z vysokej likvidity peňazí ponúkaných

na rozvoj z fondov rizikového kapitálu. Doteraz sa nikto na trhu nedomnieval, že dôjdu finančné prostriedky, čo im výrazne uľahčovalo konkurenciu s tradičnými bankovými skupinami. V skutočnosti zatiaľ nikto nevie, aké vysoké straty a zmeny nám prinesie pandémia a do akej miery to bude pocitovať aj odvetvie FinTech. Na investičnom trhu sa však už oveľa skôr, ako vznikla pandémia, výrazne zmenila povaha zapojenia investorov. Investori sa vzdialili od riskantného podporujúceho kapitálu a pri hodnotení FinTechov začal dominovať ekonomický výpočet namiesto toho, aby zvažovali iba zaujímavý nápad.

Záverom

Moderné digitálne technológie určujú inováciu a konkurencieschopnosť hospodárstva. Ich využitie vo verejnom sektore a obchode je lakmusovým testom úrovne sociálno-ekonomického rozvoja štátov. Napriek momentálnym problémom si myslím, že sme len na začiatku cesty rozvoja digitálnych technológií na Slovensku aj vo svete. Na úrovni Európskej únie sme nie náhodou založili Európsku digitálno-finančnú asociáciu. Nazývaním tohto sektora FinTechom, by sme význam a rozsah použitia digitálnych technológií veľmi zúžili. Poznáme už InsurTech – oblasť poisťovníctva, formuje sa RegTech – technológia v službách regulácie, t. j. všetky činnosti, ktoré automatizujú plnenie povinností uložených regulovaným subjektom (vrátane oblasti riadenia rizik), PropTech – kombinácia odvetvia nehnuteľností s novými technológiami...

My na Slovensku, ale asi aj každá krajina, sa túžime stať digitálnym tigrom finančných trhov.

Neexistuje, samozrejme, recept na úspech. Môžeme však využiť skúsenosti z iných jurisdikcií, v ktorých práca na vytváraní zariadení pre finančný sektor naberala na sile. Veľká Británia, Litva, Estónsko, Singapur a Hongkong sú nepochybne najaktívnejšie v tejto oblasti. A potom je tu Čína, ale to je už samostatná téma.

Peter Papan

Je jedným z prvých súkromných podnikateľov na Slovensku. Aktívne sa zapojil k pripojeniu Slovenska do OECD, bol podpredsedom regionálnej SOPK Bratislava, členom Generálnej rady Združenia podnikateľov, poradca prezidenta Slovenskej republiky pre súkromné podnikanie. Pre podporu on-line obchodu malých a stredných podnikateľov založil Asociáciu eshopov Európskej únie a neskôr sa stal jedným zo spoluzakladateľov Slovenskej Fintech asociácie.

”

Moderné digitálne technológie určujú inováciu a konkurencieschopnosť hospodárstva.

B Text Peter Papan, Podpredseda predstavenstva a výkonný riaditeľ Slovenskej fintech asociácie www.bankovnictvionline.cz